

Geelpoothoornaar

Vespa velutina

Laatste update: 7-10-2026

Op de [Unielijst](#) sinds augustus 2016. Geelpoothoornaar is wijdverspreid over heel Nederland.

De geelpoothoornaar, die tot voor kort Aziatische hoornaar werd genoemd, kan in allerlei biotopen voorkomen. In stedelijk gebied worden vaak kleine voorjaarsnesten waargenomen in schuurtjes, carports, nestkasten of op andere plekken in en rond bebouwing. De zomernesten bevinden zich doorgaans hoog in bomen, maar soms lager in struiken of heggen. De geelpoothoornaar die in Europa voorkomt is de ondersoort *Vespa velutina nigrithorax*, deze komt oorspronkelijk voor in enkele gematigde streken van Azië: Kashmir (India), Buthan en China.

De geelpoothoornaar is een grote, donkergekleurde wesp met poten waarvan het onderste deel geel is. Hij heeft een zwart borststuk (voorlijf) en een grotendeels zwart of donkerbruin achterlijf met een smalle, gele band vooraan en een brede, geel-oranje band achteraan. De kop is bovenop zwart, voor en onderaan geel en oranje op en rond de ogen.

De koningin is maximaal 30 mm groot, de werksters zijn tussen de 17 en 24 mm groot.

Verschillen met gelijkende soorten

De geelpoothoornaar lijkt op de Europese hoornaar (*Vespa crabro*), maar is iets kleiner. Informatie over de verschillen tussen de geelpoothoornaar en de Europese hoornaar vindt u op de site van [EIS Kenniscentrum Insecten](#). Op de site van de Rijksoverheid staat informatie over het [herkennen van de geelpoothoornaar en de nesten](#).

Foto: Père Igor ([Wikimedia Commons BY-SA 3.0](#))

1. Waarom staat deze soort op de Unielijst?

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

De geelpoothoornaar eet honingbijen, andere vliesvleugeligen (alle bijen, mieren en hommels) en ook vliegen, vlinders en rupsen. Hierdoor neemt het aantal insecten af dat zorgt voor de bestuiving van planten. Het is nog onduidelijk hoe groot het effect hiervan is. Als de geelpoothoornaar zich vestigt, zijn populatieafnamen van wilde bijen, inclusief hommels te verwachten. In natuurgebieden heeft de afname van bestuivers potentieel een negatief effect op de bestuiving van planten, en dus ook op de groei van beschermde plantensoorten.

Effect op ecosysteemdiensten

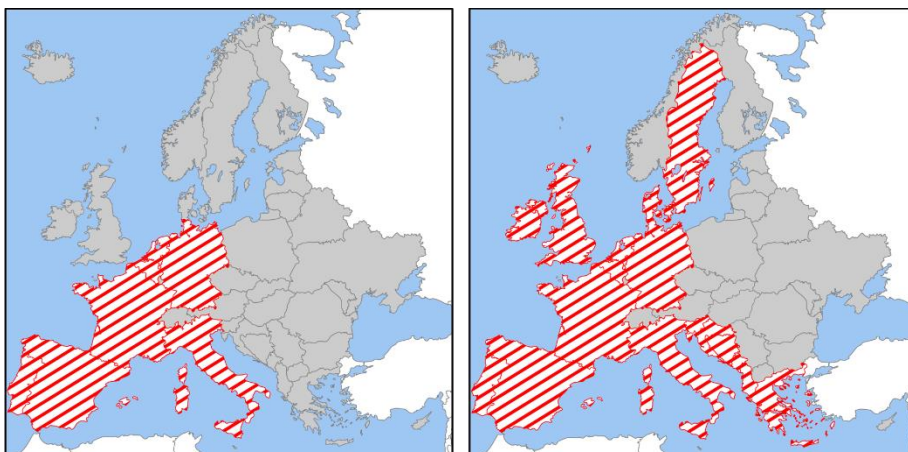
Er kan economische schade ontstaan door schade aan bijenvolken vanwege bijensterfte en afnemende honingproductie. Ook kunnen geelpoothoornaars rijp fruit beschadigen.

Overige effecten

De geelpoothoornaar kan pijnlijk steken. Dit kan gevaarlijk zijn bij meerdere steken of steken op gevoelige plekken, zoals achterin de mond en keel. Ook een allergische reactie na een steek kan gevaarlijk zijn. Meer informatie over wat u kunt doen bij een hoornaarsteek vindt u op de [website van het Rode Kruis](#).

Aanwezigheid in Europa

De geelpoothoornaar heeft zich in korte tijd gevestigd in meerdere Europese landen. De populaties stammen waarschijnlijk af van één koningin die in 2004 is meegereisd met geïmporteerde keramische bonsaipotten in Zuid-Frankrijk. Daarna heeft de geelpoothoornaar zijn verspreidingsgebied snel uitgebreid en heeft zich gevestigd in een groot deel van het zuiden en westen van Europa. In het huidige klimaat kan deze hoornaar zich ook vestigen in een aantal landen in het zuidoosten van Europa en in een aantal noordelijke landen. De verwachting is dat deze hoornaar zich kan vestigen in een groot deel van Europa.

Links: Gevestigd in Europa in 2025 (rood gearceerde landen). Bronnen: [Marris et al. 2011](#) & m.m. H. Groenewoud. Rechts: mogelijke vestiging in Europa (rood gearceerde landen). Bron: [Marris et al. 2011](#). In grijs zijn de overige Europese landen aangegeven.

2. Wat betekent dit voor Nederland?

Een soort die op de [Unielijst](#) van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)) staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheersen dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

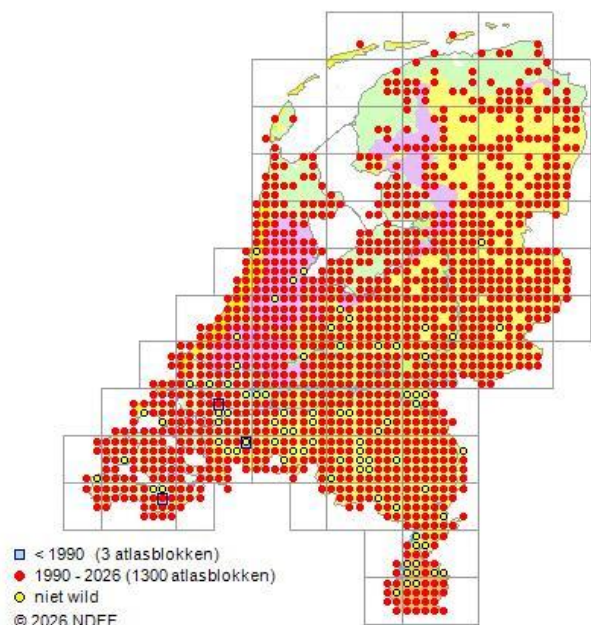
Het houden van deze soort is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring (het bewaren van soorten buiten hun natuurlijke leefomgeving). Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](#).

3. Komt de geelpoothoornaar in Nederland voor?

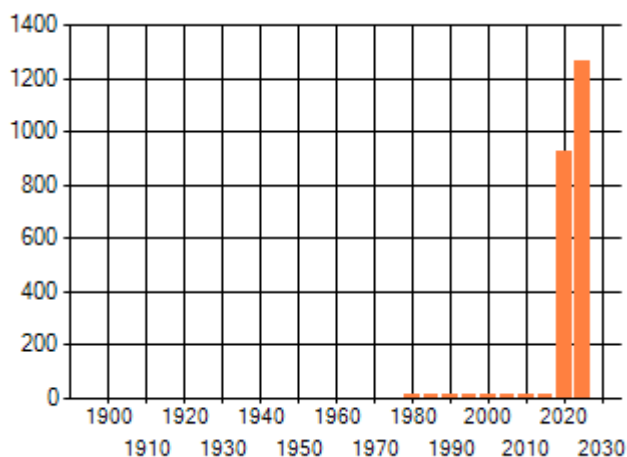
Aanwezigheid in Nederland

Sinds de introductie van de geelpoothoornaar heeft de soort zich, ondanks intensieve bestrijding, snel over het hele land verspreid. Inmiddels wordt de geelpoothoornaar beschouwd als gevestigd en wijdverspreid, en zijn de aantallen zo groot dat niet elk nest meer kan worden bestreden.

Eerste waarneming van een nest in Nederland: 2017

Verspreiding geelpoethoornaar in Nederland in 2026. Bron: verspreidingsatlas.nl

Het aantal atlasblokken (5x5 km) waarin de soort is gemeld binnen een periode van vijf jaar. Het opgegeven jaartal is het eerste jaar van de vijfjaarsperiode. Het aantal is niet gecorrigeerd voor waarnemersinspanning. Bron: verspreidingsatlas.nl

Introductie, vestiging en verspreiding in Nederland

De geelpoethoornaar is in Nederland gearriveerd door natuurlijke verspreiding vanuit populaties in België. Ook via de import van goederen waarin een bevruchte koningin aanwezig is, kan de soort in Nederland komen. Eén enkele bevruchte koningin is in staat een nieuwe kolonie te vormen. Een geelpoethoornaar in winterslaap kan minstens vier maanden overleven. Dit is lang genoeg om via een importroute in Nederland te komen. Mogelijke introductieroutes zijn: import van fruit, snijbloemen, planten met grond en hout. Hout dat al behandeld wordt om boomziektes te bestrijden, vormt geen risico omdat de behandelmethode ook de geelpoethoornaar doden.

In Nederland wordt de soort als gevestigd beschouwd en ondanks inspanningen om na de introductie alle nesten te vernietigen, is de soort nu aanwezig in heel Nederland.

4. Wat kunnen we tegen de geelpoothoornaar doen?

De provincies spelen een belangrijke coördinerende rol in de bestrijding van de geelpoothoornaar. Het volledig verwijderen van de geelpoothoornaar uit Nederland is niet meer mogelijk. Dit is ook niet meer verplicht voor de provincies.

Verschillende provincies bestrijden alleen nog in natuurgebieden vanuit hun taak om de biodiversiteit te beschermen. Meer informatie over de aanpak en afspraken over de geelpoothoornaar per provincie is te vinden op de website van iedere provincie. De links naar de websites zijn te vinden op [deze website van de Rijksoverheid](#).

Net als andere wespensoorten steken geelpoothoornaars alleen als ze zich bedreigd voelen. Nesten die niet worden verstoord, zijn meestal niet gevaarlijk. Wordt het nest wel verstoord dan verdedigen de geelpoothoornaars hun nest fel. Hou daarom altijd minimaal 5 meter afstand van een hoornaarsnest. En zorg dat het nest niet verstoord kan worden door spelende kinderen of huisdieren. Let ook goed op bij het snoeien van bomen en heggen. Kijk van tevoren goed of er een nest aanwezig is. Wat je kunt doen als je een geelpoothoornaar ziet, staat beschreven op [deze website van de Rijksoverheid](#).

5. Bronnen

De belangrijkste bron van deze factsheet is:

- Marris G, Brown M & Cuthbertson AG, 2011. [GB Non-native organism Risk Assessment for *Vespa velutina nigrithorax*](#).

Aanvullend zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Bouma AM, Wieringa JJ & van Steenis W, 2026. [De Aziatische hoornaar: fabels en feiten](#). De Levende Natuur 127 (2), 64-70.
- CABI, 2019. [Vespa velutina](#). In: Invasive Species Compendium. Wallingford, UK: CAB International. Bezocht op 14-08-2025.
- Liroy S, Manino A & Porporato M, 2019. [Information on measures and related costs in relation to species included on the Union list – Vespa velutina nigrithorax](#).
- Nederlands soortenregister. [Geelpoothoornaar](#). Bezocht op 23-04-2026.
- Rijksoverheid, 2026. [Geelpoothoornaar \(Aziatische hoornaar\) in Nederland](#). Bezocht op 6-10-2026.
- Rijksoverheid, 2026. [Wat moet ik doen als ik een geelpoothoornaar zie?](#). Bezocht op 6-10-2026.
- [Vespavelutina.eu](#). Bezocht op 1-7-2021.
- [Verspreidingsatlas.nl](#). Bezocht op 22-09-2026.